

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดใหม่ซึ่งอยู่ในกำกับของรัฐบาล ปัจจุบันมีนักศึกษาจำนวนเพียง 239 คน ในปีการศึกษา 2543 ทางมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้เข้าเป็นสมาชิก กกมท (กรรมการกิพามมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย) และได้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28 ณ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยในรอบ คัดเลือกแข่งขันที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน 2 ประเภท คือ ฟุตบอล, วอลเลย์บอล (ชาย, หญิง) กล่าวคือผลจากการฝึกซ้อมนักกีฬาก่อนการแข่งขันมีระยะเวลาเตรียมตัวเพียง 2 เดือน อีกทั้งนักกีฬาดังกล่าวเป็นนักกีฬาวอลเลย์บอลที่ฝึกหัดใหม่ มีทักษะพื้นฐานพอใช้ได้ หลังจากได้ดำเนินการฝึกซ้อมและเข้าร่วมการแข่งขันพบว่านักกีฬามีทักษะความสามารถสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีสิ่งที่บกพร่องอยู่คือนักกีฬาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีสมรรถภาพทางกายที่ดี ตัวอย่างเช่น 在การแข่งขันเช็คที่ 3 เห็นได้ชัดว่านักกีฬาเกิดความเมื่อยล้า หมดแรง และเหนื่อยหอบเป็นอันมาก อีกทั้งความคล่องตัว ความเร็ว ความรุนแรง ในการตอบรับความเร็วของนักกีฬา กระโดดขึ้นต่ำ ความเร็วในการเคลื่อนไหว ทั้งนี้เนื่องจากก่อนการแข่งขันมีระยะเวลาในการเตรียมตัวน้อย ทางด้านผู้ฝึกสอนจึงเน้นในการฝึกทางด้านทักษะมากกว่าการเตรียมพร้อมทางด้านสมรรถภาพทางกายก่อนที่จะมีการฝึกซ้อมทางด้านทักษะ และการเล่นทีมของนักกีฬาวอลเลย์บอล การที่จะทำให้ร่างกายมีสมรรถภาพทางกายดีขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับโปรแกรมการออกกำลังกายที่มีแบบแผนและต้องจัดให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ว่าจะสร้างสมรรถภาพทางกายให้กับส่วนใดของร่างกาย ต้องการสร้างความแข็งแรงหรือความทนทาน ความเร็วหรือความคล่องตัว จากการศึกษา สอบถามและสัมภาษณ์ผู้ฝึกสอนกีฬาวอลเลย์บอลในระดับอุดมศึกษา ผู้ฝึกสอนในระดับจังหวัด พอสรุปได้ว่าในระยะเตรียมก่อนการแข่งขัน นักกีฬาวอลเลย์บอลควรฝึกสมรรถภาพทางกายทั่วไปในด้านความแข็งแรงของแขน ขาและหน้าท้อง, เสริมสร้างความคล่องแคล่วว่องไว และความเร็ว, ความอ่อนตัว รวมถึงความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบหายใจด้วย การที่นักกีฬาจะมีทักษะที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับกลไกการทำงานของกล้ามเนื้อกับระบบประสาท ที่กล้ามเนื้อมีการประสานงานกันดีทักษะที่ย่อมเกิดขึ้นได้่าย หรืออาจถ้าได้รับทักษะเป็นผลของการประสานงานของกล้ามเนื้อ ดังนั้นเพื่อความเป็นเดิมทางด้านการกีฬาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาด้านคว้ารูปแบบและ

วิธีการฝึกเพื่อเพิ่มสมรรถภาพทางกายเฉพาะด้านของนักกีฬาวอลเล่ย์บอล โดยทัศนงใช้กับนักกีฬาวอลเล่ย์บอลชายของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยรูปแบบที่ใช้ในการฝึกจะยึดแบบการออกกำลังกายแบบสถานี ในแต่ละสถานีจะมีรูปแบบการออกกำลังกายแตกต่างกันไปโดยงานวิจัยครั้งนี้เน้นการฝึกสมรรถภาพทางกายในด้านความคล่องแคล่วว่องไวและความเร็ว การสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อแขน ขาและห้อง โดยใช้การฝึก Weight Training และการฝึกความอ่อนตัวโดยการฝึกยืดกล้ามเนื้อในแต่ละส่วนก่อนและหลังการออกกำลังกาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาวอลเล่ย์บอลชายของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงก่อนและหลังเข้ารับการฝึกแบบสถานี

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้เป็นนักกีฬาวอลเล่ย์บอลชายของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมดจำนวน 10 คน

ขอบเขตเนื้อหา

โปรแกรมการฝึกสมรรถภาพทางกายทางด้าน ความอ่อนตัว (Flexibility), ความเร็ว (Speed), ความคล่องตัว (Agility), กำลังระเบิดในการกระโดด (Explosive Power Jumping) และความแข็งแรง (Strength) โดยใช้การฝึกแบบสถานี (Station Training)

สมมติฐาน

นักกีฬาวอลเล่ย์บอลมีสมรรถภาพทางกายดีขึ้นภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกสมรรถภาพทางกายสำหรับนักกีฬาวอลเล่ย์บอล

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักกีฬาวอลเล่ย์บอลมีสมรรถภาพทางกายในด้าน ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบหายใจ, ความเร็ว, ความคล่องแคล่วว่องไว, ความอ่อนตัว และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อดีขึ้น
2. นักกีฬาวอลเล่ย์บอลได้ทราบวิธีการฝึกสมรรถภาพทางกายตามรูปแบบ Station Training
3. เพื่อพัฒนาทีมนักกีฬาวอลเล่ย์บอลของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการประกอบกิจกรรมหรือการทำงานอย่างได้อย่างหนึ่ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เหนื่อยอ่อน倦怠 ไป และร่างกายสามารถกลับคืนสู่สภาพปกติได้ในระยะเวลาอันสั้น ในที่นี้ศึกษาโดยการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาวอลเล่ย์บอลประกอบด้วย ความอ่อนตัว (Flexibility), ความเร็ว (Speed), ความคล่องตัว (Agility), กำลังระเบิดในการกระโดด (Explosive Power Jumping) และ ความแข็งแรง (Strength)

ความอ่อนตัว (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหวของข้อต่อ ได้เต็มที่ตามศักยภาพของข้อต่อนั้น

ความเร็ว (Speed) หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายในระยะเวลาที่กำหนด หรือในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งการเคลื่อนที่จะต้องอาศัยความแคล่วคล่องว่องไว และการประสานงานกันของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ

ความคล่องตัว (Agility) หมายถึง ความสามารถที่จะเปลี่ยนทิศทางขณะเคลื่อนที่ของร่างกาย ตลอดทั้งตัวหรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายอย่างรวดเร็ว

กำลังระเบิดในการกระโดด (Explosive Power Jumping) หมายถึง ความสามารถของร่างกายที่จะกระโดดให้สูง และลอดผ่านในอากาศได้ด้านบน

ความแข็งแรง (Strength) หมายถึง กำลังความสามารถของกล้ามเนื้อที่สามารถทำงานได้สูงสุด โดยเฉพาะความแข็งแรงของกล้ามเนื้อส่วนแขน ไหล่ ձាត့ และขา

ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบหายใจ (Circulorespiratory Endurance) หมายถึง ความสามารถในการออกกำลังกายได้นาน โดยไม่เหนื่อยเมื่อยล้าได้ง่าย และกลับคืนสู่สภาพปกติได้เร็ว

การฝึกแบบสถานี (Station Training) หมายถึง การฝึกแบบหมุนเวียนไปปัจจุบันทุกสถานี โดยแต่ละสถานีจะห่างกัน 15-25 เมตร และผู้ฝึกจะต้องปฏิบัติตามลักษณะการออกกำลังกายที่กำหนดไว้ในแต่ละสถานี

1 RM หมายถึง การยกน้ำหนักสูงสุดที่สามารถยกได้ 1 ครั้ง

นักกีฬาวอลเล่ย์บอล หมายถึง นักกีฬาวอลเล่ย์บอลชายของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย